



М К С К

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЗАПОВІДНИК «ХОРТИЦЯ»

вул. Старого редуту, 9, м. Запоріжжя, 69017, ЄДРПОУ 02223572
тел.: (061) 280-60-60, +38 (095) 3050324 E-mail: zapovidnik@ukr.net; Web: www.ostriv.org

від 25. 09 2025р. № 587 на № _____ від _____ 2025р.

**Начальнику
Південно – Східного
міжрегіонального
управління
лісового та мисливського
господарства
Володимиру СЕЛЮКУ**

Шановний пане Володимир!

На території Національного заповідника «Хортиця» здійснюється планування вибіркового санітарного рубку в межах Державного лісового фонду. Разом з цим, зазначений лісовий фонд знаходиться в межах загальногеологічного заказника загальнодержавного значення «Дніпровські пороги» (далі – Заказник), що передбачає підготовку додаткового переліку документів для проведення вказаних заходів в межах природно-заповідного фонду.

Згідно Санітарних правил в лісах України, затверджених ПКМУ від 27 липня 1995 р. № 555, у межах природно-заповідного фонду власники лісів, постійні лісокористувачі також подають державному спеціалізованому лісозахисному підприємству, органу виконавчої влади з питань лісового господарства Автономної Республіки Крим та відповідному територіальному органу Держлісагентства:

- копію рішення науково-технічної ради установи природно-заповідного фонду про доцільність здійснення таких заходів.

Положенням про наукову та науково-технічну діяльність природних і біосферних заповідників та національних природних парків, затвердженого наказом Мінприроди 29.10.2015 № 414 науково-технічні ради установ природно-заповідного фонду передбачені виключно в природних заповідниках, біосферних заповідниках і національних природних парках.

Враховуючи те, що Національний заповідник «Хортиця» є історико-культурним заповідником, а Заказник є неюридичною особою природно-

заповідного фонду, тому створення на його базі науково-технічної ради установ природно-заповідного фонду не передбачено нормативно-правовими актами.

Т.в.о. генерального директора

Світлана ОХРИМЕНКО

Алла ЛАТА(066) 0177742



ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ

Факт. адр. вул. Незалежної України, 72а, м. Запоріжжя, 69035. тел./факс (061) 224-70-32
Юр. адр. пр. Соборний, 164, м. Запоріжжя, 69107, e-mail: zdn@zdn.gov.ua, Код ЄДРПОУ 38731918

ОХОРОННЕ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

№ 158 від 03.12.2019

1. Охоронне зобов'язання оформлене відповідно до ст. 4 Закону України «Про природно-заповідний фонд України», постанови Ради Міністрів УРСР від 28.10.1974 № 500.

2. Цим охоронним зобов'язанням Національному заповіднику «Хортиця» передається під охорону та дотримання встановленого режиму територія загальногеологічного заказника загальнодержавного значення «Дніпровські пороги»

площею 1383,0 га

у межах о. Хортиця, крім садів та ріллі колишнього ДСП «Хортиця», о. Байда, о. Дубовий, о. Розтьобін, скель Три Стоги, скель Два брати у нижньому б'єфі Дніпровської ГЕС.

3. Землекористувач (землевласник) зобов'язаний:

дотримуватись встановленого режиму для території (об'єкта) природно-заповідного фонду;

не здійснювати в межах території (об'єкта) природно-заповідного фонду забороненої господарської діяльності;

вживати заходів щодо попередження і ліквідації екологічних наслідків аварій та шкідливого впливу на територію (об'єкт) природно-заповідного фонду;

дотримуватись вимог щодо використання території (об'єкта) природно-заповідного фонду;

забезпечити охорону та збереження цінних природних комплексів території (об'єкта) природно-заповідного фонду.

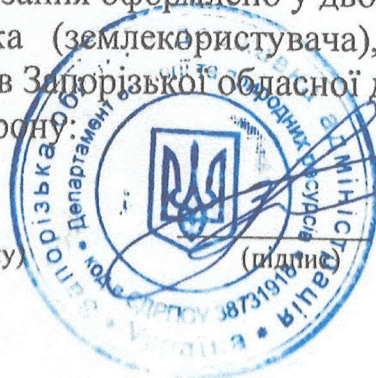
4. Землекористувач (землевласник) забезпечує охорону та збереження території (об'єкта) природно-заповідного фонду, що перебуває у його користуванні (власності).

5. Охоронне зобов'язання оформлено у двох примірниках, з яких перший зберігається у землевласника (землекористувача), другий – у Департаменті екології та природних ресурсів Запорізької обласної державної адміністрації.

6. Передано під охорону

Директор Департаменту

(посада керівника уповноваженого органу)



Гордієнко В.В.

(ім'я, прізвище)

М.П.

Охоронне зобов'язання розроблено відповідно додатку до Інструкції щодо оформлення охоронних зобов'язань на території та об'єкти природно-заповідного фонду, яка затверджена наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 25.03.2013 № 65, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 13.03.2013 за № 404/22936

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства охорони
навколишнього природного середовища
України 03 листопада 2008 року № 564
(у редакції наказу Мінприроди
від 06.11.2018 № 386)

Положення про загальногеологічний заказник загальнодержавного значення «Дніпровські пороги» (нова редакція)

1.5. Межі земельних ділянок, що включені до території Заказника встановлюються в натурі (на місцевості), закріплюються неможливими знаками в порядку, визначеному законодавством, наносяться на планово-картографічні матеріали Землекористувача та Сторонніх землекористувачів. Відомості про обмеження у використанні таких земельних ділянок, що встановлені законом та нормативно-правовими актами, в частині збереження природоохоронних цінностей вносяться до Державного земельного кадастру в установленому законом порядку та обов'язково враховуються у схемі землеустрою і техніко-економічного обґрунтування використання та охорони земель відповідної адміністративно-територіальної одиниці.

1.6. Режим охорони території Заказника враховується у всіх видах проектно-планувальної документації, схемах з розвитку, землеустроювання, при розробленні проєктів будівництва комплексів і окремих споруд в районі його розміщення тощо.

1.7. Відповідно до ст. 39, 40 Закону України «Про природно-заповідний фонд України» для зниження антропогенного впливу на територію Заказника рішенням Запорізької обласної ради від 17.08.1999 №7 навколо нього створено 50-ти метрову охоронну зону.

1.8. Адреса Землекористувача: острів Хортиця, Волинська район, м. Запоріжжя, 69017.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Загальногеологічний заказник загальнодержавного значення «Дніпровські пороги» (далі – Заказник) організовано відповідно до постанови Ради Міністрів УРСР від 28.10.1974 № 500.

1.2. Заказник, до складу якого входять о. Хортиця, крім садів та ріллі колишнього Державного сільськогосподарського підприємства «Хортиця», о. Байда, о. Дубовий, о. Розтьобін, скель Три Стоги, скель Два брати у нижньому б'єфі Дніпровської гідроелектростанції, належить до складу природно-заповідного фонду України, охороняється як національне надбання, щодо якого встановлюється особливий режим охорони, відтворення і використання.

1.3. Заказник загальною площею 1383,0 га розташований в межах земель, які відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 06.04.1993 № 254 включені до Національного заповідника "Хортиця".

1.4. Згідно з рішенням Запорізької міської ради від 09.11.2005 № 5 «Про видачу державного акту на право постійного користування земельною ділянкою Національному заповіднику «Хортиця», на території Заказника розташований постійний землекористувач – Національний заповідник «Хортиця» та сторонні землекористувачі, вказані у Додатку №1 до Державного акту серія ЯЯ № 110274 від 01.11.2007 – юридичні та фізичні особи, які мають правовстановлюючі документи на користування земельними ділянками на території Заказника (далі – Сторонні землекористувачі).

1.5. Межі земельних ділянок, що включені до території Заказника встановлюються в натурі (на місцевості), закріплюються межовими знаками в порядку, визначеному законодавством, наносяться на планово-картографічні матеріали Землекористувача та Сторонніх землекористувачів. Відомості про обмеження у використанні таких земельних ділянок, що встановлені законом та нормативно-правовими актами, в частині додержання природоохоронних вимог, вносяться до Державного земельного кадастру в установленому законом порядку та обов'язково враховуються у схемі землеустрою і техніко-економічного обґрунтування використання та охорони земель відповідної адміністративно-територіальної одиниці.

1.6. Режим охорони території Заказника враховується у всіх видах проектно-планувальної документації, схемах з розвитку, землевпорядкуванні, при розробленні проектів будівництва комплексів і окремих споруд в районі його розміщення тощо.

1.7. Відповідно до ст. 39, 40 Закону України «Про природно-заповідний фонд України» для зниження антропогенного впливу на територію Заказника рішенням Запорізької обласної ради від 17.08.1999 №7 навколо нього створено 50-ти метрову охоронну зону.

1.8. Адреса Землекористувача: острів Хортиця, Вознесенівський район, м. Запоріжжя, 69017.

2. МЕТА СТВОРЕННЯ ТА ЗАВДАННЯ

2.1. Заказник створено з метою збереження унікальних природних пам'яток геології в порожистій частині р. Дніпро включаючи відшарування докембрійських кристалічних порід, комплекси наскельної рослинності, байрачних та заплавних лісів, цілих степових ділянок і дніпровських плавнів, рідкісні, зникаючі, ендемічні та занесені до охоронних списків види рослин та тварин.

2.2. Основними завданнями Заказника є:

збереження у природному стані комплексу рідкісних для регіону геологічних утворень на його території;

збереження біорізноманіття на його території;

організація систематичних спостережень за станом природних комплексів та об'єктів на території Заказника;

проведення комплексних досліджень з метою розробки наукових основ збереження його території та її ефективного використання;

сприяння екологічній освітньо-виховній роботі серед населення;

створення умов для ефективного туризму, відпочинку та інших видів рекреаційної діяльності з додержанням вимог режиму території Заказника тощо.

3. РЕЖИМ ТЕРИТОРІЇ ТА ОХОРОНА

3.1. Відповідно до ст. 26 Закону України «Про природно-заповідний фонд України» на території Заказника обмежується або забороняється діяльність, що суперечить цілям та завданням Заказника передбаченим цим Положенням.

3.2. На території Заказника з метою забезпечення виконання ним основних завдань по збереженню та охороні природних комплексів забороняється:

3.2.1. Будь-яке будівництво, що може вплинути на зміну характеру місцевості, ландшафтів і не пов'язане з охороною території Заказника (за винятком зазначеного у пункті 3.3.1 цього Положення).

3.2.2. Розвідувальні, підривні роботи, розробка всіх видів корисних копалин, будь-яке порушення ґрунтового покриву в тому числі проведення земляних та інших робіт, розорювання земель (за винятком заходів, зазначених у пунктах 3.3.4, 3.3.5 цього Положення).

3.2.3. Знищення та пошкодження форм рельєфу та геологічних відслонень, збір відбитків викопної флори та фауни.

3.2.4. Знищення та суттєва зміна видового складу рослинного покриву, в тому числі заліснення та залуження степових ділянок без відповідних наукових обґрунтувань та погодження з Департаментом екології та природних

ресурсів Запорізької обласної державної адміністрації в установленому порядку.

3.2.5. Меліоративні та будь-які інші роботи, що можуть призвести до зміни гідрологічного та гідрохімічного режимів Заказника.

3.2.6. Розширення меж земельних ділянок, що використовуються у господарських цілях.

3.2.7. Будь-яке засмічення та забруднення території Заказника та його водних об'єктів.

3.2.8. Використання хімічних засобів боротьби зі шкідниками та хворобами рослин та лісу за винятком випадків коли є загроза знищення природного комплексу, що охороняється.

3.2.9. Зберігання на території Заказника всіх видів отрутохімікатів.

3.2.10. Внесення в ґрунт мінеральних добрив за винятком їх використання на присадибних ділянках місцевих мешканців та існуючих квітниках Сторонніх землекористувачів.

3.2.11. Знищення та відлов об'єктів тваринного світу (у тому числі водних живих ресурсів), розорення їхніх гнізд, нір, інших сховищ та жител, збір яєць і пуху.

3.2.12. Мисливство.

3.2.13. Будь-яке рибальство за винятком любительського рибальства з берега, що проводиться у відповідності до вимог Правил любительського і спортивного рибальства, затверджених наказом Держкомрибгоспу від 15.02.1999 № 19, зареєстрованим у Мініюсті 28.04.1999 за № 269/3562, в межах територій баз відпочинку та санаторіїв-профілакторіїв, відповідно до планів-схем ділянок дозволених для любительського рибальства, розроблених адміністраціями вищезазначених закладів та затверджених Департаментом екології та природних ресурсів Запорізької обласної державної адміністрації.

3.2.14. Знаходження на території Заказника з усіма видами мисливської зброї та знаряддями ловів тварин, в тому числі водних живих ресурсів за винятком перебування з мисливською зброєю посадових осіб державних природоохоронних органів, уповноважених на охорону та здійснення державного контролю на території Заказника, а також на здійснення заходів по регулюванню чисельності окремих видів тварин, що завдають шкоду фауні Заказника та осіб з дозволеними для любительського рибальства знаряддями в установлені строки в межах ділянок де воно дозволене.

3.2.15. Суцільні, прохідні, лісовідновні та поступові рубки, видалення захаращеності, а також будь які інші види рубок (за винятком зазначеного у пункті 3.3.6 цього Положення).

3.2.16. Заготівля другорядних лісових матеріалів (пнів, лубу, кори, деревної зелені, бруньок, хвої та ін.).

3.2.17. Знищення та пошкодження окремих дерев, чагарників, трав'янистої рослинності тощо за винятком регулювання поширення і чисельності окремих видів дикорослих рослин з переліку регульованих шкідливих організмів,

визначеного Законом України «Про карантин рослин» та регуляції поширення адвентивних видів, що завдають шкоду природним фітоценозам.

3.2.18. Заготівля лісової підстилки, деревних соків, лікарських рослин і технічної сировини.

3.2.19. Збір та заготівля насіння дерев та чагарників, дикорослих плодів, ягід, лікарських рослин тощо за винятком збору з метою створення насінневого фонду у встановленому порядку.

3.2.20. Сінокосіння за винятком обкошування вздовж автошляхів, навколо туристичних об'єктів, споруд та елементів благоустрою, погоджене у встановленому порядку.

3.2.21. Інтродукція нових видів рослин та тварин.

3.2.22. Випасання худоби.

3.2.23. Влаштування таборів для худоби та птиці.

3.2.24. Вигул собак та їх супроводження не на повідку.

3.2.25. Утримання собак незареєстрованими та без профілактичного щеплення проти хвороби на сказ.

3.2.26. Утримання собак на підприємствах, установах, організаціях, приватних подвір'ях неприв'язаними на неогороженій території або в умовах, які допускають втечу тварин за межі огороженої території.

3.2.27. Заїзд будь-яких плавзасобів (в тому числі прогулянкових, туристичних та спортивних несамохідних плавзасобів) у водну акваторію Заказника, а також причалювання до о. Хортиця, о. Байда, о. Розтьобін, о. Дубовий, скель Три Стоги, Два брати, ближче, ніж 50 м від урізу води за винятком плавзасобів Землекористувача, державних природоохоронних органів та причалювання плавзасобів до існуючих пірсів та причалів на території баз відпочинку та санаторіїв-профілакторіїв.

3.2.28. З'їзд з доріг з твердим покриттям усіх видів механізованого транспорту, у тому числі квадроциклів, за винятком службових автотранспортних засобів Землекористувача, державних контролюючих органів та екстрених служб та проїзду автотранспортними засобами по існуючим ґрунтовим дорогам до земельних ділянок Сторонніх землекористувачів та місцевих мешканців.

3.2.29. Організація таборів відпочинку, розведення вогнищ, встановлення наметів за винятком земельної ділянки, розташованої на західному узбережжі острова Хортиця, протяжністю 800 м за течією р. Старий Дніпро, починаючи від південної межі профілакторію ПАТ Запоріжсталь, яка зі сходу обмежується гранітними скелями (далі – Туристичний пляж).

3.2.30. Проведення в межах Заказника археологічних і гідроархеологічних досліджень з порушенням встановленого порядку та без погодження Департаменту екології та природних ресурсів Запорізької обласної державної адміністрації.

3.2.31. У період масового розмноження диких тварин, з 1 квітня до 15 червня, забороняється проведення робіт та заходів, які є джерелом підвищеного шуму та неспокою.

3.2.32. Проведення масових культурних та спортивних заходів без попереднього отримання погодження Департаменту екології та природних ресурсів, Землекористувача, а також інших органів влади та місцевого самоврядування, передбачених законодавством.

3.2.33. Інші види робіт, що можуть призвести до порушення природних зв'язків та ходу природних процесів, втрати наукової, природоохоронної, естетичної цінності природного комплексу, що охороняється.

3.3. На території Заказника в установленому порядку дозволяється:

3.3.1. Будівництво у встановленому порядку нових об'єктів у межах земельних ділянок, відведених під існуючу забудову, реконструкція та капітальний ремонт існуючих споруд та комунікацій без збільшення їх пропускної спроможності та площі, що вони займають, що відповідають завданням розвитку Національного заповідника «Хортиця» та режиму Заказника за погодженням з Департаментом екології та природних ресурсів Запорізької обласної державної адміністрації.

3.3.2. Розміщення тимчасових споруд торгівельного, соціально-культурного, побутового призначення (кіосків, павільйонів), а також пересувних торгівельних точок для обслуговування туристів, відпочиваючих з дотриманням вимог природоохоронного законодавства, на ділянках з існуючим твердим покриттям, якщо це відповідає функціональному призначенню земельної ділянки та режиму Заказника, погоджене з Землекористувачем та Департаментом екології та природних ресурсів Запорізької обласної державної адміністрації.

3.3.3. Проведення заходів по попередженню виникнення та розповсюдження пожеж (в тому числі створення мінералізованих смуг, обкопування місць виникнення пожеж).

3.3.4. Веденням присадибного господарства місцевими мешканцями (крім будівництва).

3.3.5. Заходи по регулюванню чисельності окремих видів тварин (в тому числі безпритульних собак), які завдають шкоди природній фауні Заказника, у відповідності до вимог чинного законодавства, за погодженням Департаменту екології та природних ресурсів Запорізької обласної державної адміністрації.

3.3.6. Вибіркові ландшафтні та санітарні (у тому числі з метою ліквідації наслідків верхових пожеж), які проводяться в зимовий період;

рубки спрямовані на ліквідацію наслідків стихійних лих;

розчищення просік для повітряних ліній електропередач за умови його погодження у встановленому законом порядку.

Всі рубки на території Заказника проводяться у відповідності до «Санітарних правил в лісах України», затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 27.07.1995 № 555 зі змінами, «Порядку видалення дерев, кущів, газонів і квітників у населених пунктах» та інших профільних нормативно-правових актів.

3.3.7. Скелелазіння, облаштування трас для спортивного скелелазіння на

скелях, що обмежують Туристичний пляж зі сходу.

3.3.8. Виробнича практика студентів природничих факультетів за дозволом Землекористувача та погодженням Департаменту екології та природних ресурсів Запорізької обласної державної адміністрації.

3.3.9. Використання природних ресурсів Заказника у наукових цілях.

3.3.10. Спеціальне використання природних ресурсів у порядку, вказаному в пункті 3.4 цього Положення.

3.3.11. Здійснення невідкладних заходів та відновлювальних робіт по запобіганню змін природних комплексів Заказника внаслідок негативного антропогенного впливу або стихійного лиха.

3.3.12. Окремі види діяльності, що не суперечать меті створення та завданням Заказника, не порушують режим Заказника та чинне природоохоронне законодавство.

3.3.13. Проведення науково-дослідних робіт, координацію яких здійснює Землекористувач, Національна академія наук України та Мінприроди України.

3.3.14. Відпочинок і оздоровлення громадян у відведених місцях баз відпочинку, санаторіїв-профілакторіїв та оздоровчих дитячих таборів.

3.3.15. Створення умов для ефективного туризму, відпочинку та іншої рекреаційної діяльності з додержанням вимог режиму території Заказника;

3.3.16. Організація та проведення масових культурних і спортивних заходів після їх попереднього погодження (включаючи визначення місця, термінів проведення, кількості учасників) з Департаментом екології та природних ресурсів Запорізької обласної державної адміністрації та Землекористувачем.

3.4. Спеціальне використання природних ресурсів у межах території Заказника здійснюється на підставі дозволів, виданих уповноваженими на те органами державної влади, в порядку передбаченому законодавством, у межах лімітів, установлених Мінприроди.

3.5. Забезпечення режиму охорони території земельних ділянок у межах Заказника здійснюється Землекористувачем та Сторонніми землекористувачами.

3.6. На Землекористувача та Сторонніх землекористувачів у межах Заказника оформляються у встановленому порядку охоронні зобов'язання щодо додержання встановленого режиму території.

3.7. Органи місцевого самоврядування сприяють збереженню та охороні території Заказника.

3.8. Державний контроль за додержанням режиму території Заказника здійснюється Державною екологічною інспекцією України.

3.9. Громадський контроль за додержанням режиму охорони території Заказника здійснюється громадськими інспекторами з охорони довкілля.

4. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА

4.1. Порухення природоохоронного законодавства України у межах Заказника тягне за собою дисциплінарну, адміністративну, цивільну або кримінальну відповідальність згідно з чинним законодавством України.

4.2. Юридичні та фізичні особи зобов'язані відшкодувати шкоду, заподіяну Заказнику в розмірі і порядку, що встановлюється чинним законодавством України.

5. ЗМІНА МЕЖ, КАТЕГОРІЙ ТА СКАСУВАННЯ СТАТУСУ

5.1. Зміна меж, категорії та скасування статусу Заказника проводяться відповідно до законодавства.

Директор Департаменту екомережі
та природно-заповідного фонду

В.В. Клід

В.В. Клід

З оригіналом згідно *В*

Відділ документообігу Міністерства
екології та природних ресурсів України
Горішнік М. А.

"09" *11* 20*11* р.



Директор Департаменту

Горішнік В.А.